

Abortusz és eutanázia

keresztény szemmel

Itt állok, mint a katolikus egyház egyik tagja, aki megbérmáltságából is adódóan a Szentlélek megerősítő kegyelméből vezetettve és a testvérek kérését is figyelembe véve kívánok beszélni.

Örömökre szolgál, hogy az ünnepi Jubileumi Szentév alkalmából különösen is kiemelt időszerűséggel tudunk élni az együtt-imádkozás örömeivel és kegyelmeket közvetítő erejével. Nyilván mindannyiunknak külön-külön nagy szüksége van arra, hogy az Úrhoz kiáltson. Mindannyian tudjuk, hogy a Mennyei Atya segítsége és megtartó szeretete nélkül bizony megoldhatatlanok azok a nehézségeink, amelyek bűneink következményeként terhelnek. Természetesen azt is tudjuk, tudhatjuk, hogy a Mennyei Atya végtelen szeretete a legnagyobb, vagy végzetesnek látszó tékozlás után is hazavár. Mindannyiunk elé jön, hogy átöleljen, ahogy azt az evangéliumi példabeszédben is tette.

Mai elmélkedésünk tárgyaként az emberi életről illetve annak magzati vagy öreg, tehetetlen állapotában való elpusztításáról szeretnék együtt gondolkodni. Ez a kérdés talán ha személyesen nem is, de közvetve sajnósan mindannyiunkat érzékenyen érint.

A III. századból való Diognetos levélből (ami a korai kereszténységet bemutató írások egyike) tudjuk, hogy a keresztények *„mint mindenki más, házasodnak, gyermeket nemzenek, de a magzatot nem hajtják el.”* Ugyanezt, sajnós, ma nem írhatnánk le a keresztények bemutatása kapcsán. Ugyanakkor pontosan kell látnunk, hogy Krisztus egyháza ma sem tanít mást, mint amit tanított megalakulásakor. Hiszen a jelenlegi pápa, II. János Pál írja enciklikájában: *„Azzal a tekintéllyel, amelyet Krisztus adott Péternek és utódainak, a püspökkel közösségben, akik a legkülönbözőbb módokon elítélték az abortuszt és az említett konzultációk során szerte a világon egyetértettek e tanítással kinyilvánítom, hogy **a közvetlen abortusz, amelyet célként vagy eszközként szándékolnak, mindig az erkölcsi rend súlyos felforgatása, mert egy ártatlan emberi élet előre megfontolt kioltása. E tanítás a természetes erkölcsi törvényen és a Szentírásan alapszik, az Egyház Hagyománya továbbadta és tanítja a rendes és egyetemes Tanítóhivatal.**”*

(II. János Pál: Evangelium Vitae 62.)

A tanítás egyértelműsége felől a legkisebb kétely sem merülhet fel. Megfogalmazása annyira körültekintő, hogy szinte dogmatikus formulá-

nak tűnik, és mint látható, a Diognetos-hoz írt beszámoló elveit tartalmazza. Nem kerülhetjük meg a szorongató kérdést: **hová lett kereszténységünk?** Igazán nem a milleniumi ünnepek megzavarása a célo, de a kérdés akkor is kérdés marad, ha senki nem teszi fel. Márpedig nem gondolhatjuk, mentséget keresve magunknak, hogy a hazánkban 44 év alatt hatmilliót is jelentősen meghaladó abortusz csak és kizárólag a nem keresztény lakosság köréből adódik. II. János Pál meglehetősen egyértelmű enciklikája – még a törvényhozást is érintve – a legkisebb lehetőségét sem engedi meg a művi abortusznak.

„Az abortusz és az eutanázia tehát olyan bűntettek, amelyeket semmiféle emberi törvény nem törvényesíthet. Az ilyen jellegű törvények nem kötelezőek a lelkiismeretre, sőt, azzal a súlyos kötelezettséggel járnak, hogy lelkiismereti alapon kell szembeszegülni velük.” (Evangelium Vitae 73.)

Ezt az elgondolkoztató és feloldhatatlannak mutatkozó dilemmát feloldani látszik a nem rég boldoggá avatott püspök, Apó Vilmos szava, aki azt mondja: *„Aki a kereszténység első és legnagyobb parancsát megtagadja... bármennyire is dicsekszik kereszténységével, pogánynak kell tekinteniünk...”*

Mindannyian, akik itt összejöttünk, nem az elvi tisztánlátás magasából ítélkezni kívánók közösségeként vagyunk együtt, hanem a végtelenül szerető Mennyei Atyát kérjük együtt bűneink megbocsátására. Tudatosítsuk magunkban és egymással is, hogy imáinkban az Élet Ura elé borulunk, hogy az irgalmas szeretet és segíteni akarás legyen életünk meghatározója.

Miközben ezt az irgalmas szeretetet igyekszünk gyakorolni mindennapjainkban, nem feledkezhetünk meg a pápa figyelmeztetéséről, miszerint **az abortusz és eutanázia bűntetteinek törvényesített vagy elfogadottá tett formáival szemben lelkiismereti alapon szembeszegüljünk. Mindenki ott és akkor, ahol és amikor erre lehetősége van.** Az, hogy keresztények vagyunk, nem jelenti azt, hogy mindig és mindenhol erről beszéljünk, de ott és akkor, ahol és amikor erről van szó – abortuszról és eutanáziáról –, nem hallgathatjuk el a keresztény álláspontot. Még akkor sem, ha pontosan tudjuk, vagy tudni véljük, hogy mások szemében ez elfogadhatatlan, és érveik sorában nem egyszer arra hivatkoznak, hogy kereszténynek ismert emberektől tudják, hogy az abortuszt és az eutanáziát elfogadhatónak tartják. Jól tesszük, ha tudatosítjuk, ezekre az ellenvetésekre is kitér egyházunk tanítása, és pontos eligazítást ad ebben a vonatkozásban is: **„Azzal kell kezdenünk, hogy a keresztény közösségeken belül megújítjuk az élet kultúráját.** Nagyon gyakran a hívők, még azok is, akik aktív részesei az egy-

házi életnek, szakadást látnak a keresztény hit és annak az életre vonatkozó etikai követelményei között, és így erkölcsi szubjektivizmusba és ennek megfelelő, elfogadhatatlan cselekvésre jutnak.” (Evangelium Vitae 95.)

Ugyanakkor fontos látnunk, hogy a keresztények világi küldetése egyre fokozottabban befolyásolja életünket. Ezt emeli ki II. János Pál „Christifideles Laici” kezdetű, szinódus utáni apostoli buzdítása, ami a legterjedelmesebb pápai megnyilatkozás. (Szent István Társulat, 1990)

Erről ír a XX. század egyik legkövetkezetesebben gondolkozó filozófusa, Jacques Maritain, – aki történetesen keresztény volt – „A garonne-i paraszt” c. művében. Néhány gondolatot kölcsönözve tőle, megpróbálom feléleszteni mindenkiben a továbbgondoláshoz szükséges kedvet.

*„...a küldetés szükséges volta ma világosabb, mint bármikor, mert a közép-kori keresztény társalom szakrális rendszerében, majd a rendszer felbomlásának korában, annak egyre megfakultabb és illuzórikusabb maradványai és romjai között, elsősorban a társadalmi struktúrákon keresztül gyakorolt hatást a kereszténység, legalábbis a látható tevékenységek szférájában... De mára minden megváltozott, A világi társadalom végleg eltüntette a szakrális uralom minden nyomát, s ugyanakkor a tudomány és a technika ellenőrzése alá került civilizáció egyértelműen átlépte a Nyugat határait, és úton van afelé, hogy valóban egyetemessé váljék. **A kereszténység tehát nem számíthat többé a társadalmi struktúrák segítségére és védelmére. Ellenkezőleg, éppen neki kell segíteni és védelmezni e struktúrákat azon fáradozva, hogy szellemével átítassa őket.** Mert az embernek a társadalmi életben is megvannak a kötelességei Teremtője iránt... az egész világnak, a nem-keresztény kultúrkörök hatalmas területeinek is szükségük van, méghozzá a világi szférában és a világi civilizáció fejlődésében arra az ösztönzésre és magasba lendítő erőre, amelyet a kereszténység ad a természetes tevékenységeknek is a maguk rendjében. **Eszerint tehát a küszöbön álló kor arra kötelezi a keresztényt, hogy tudatára ébredjen a világgal szemben teljesítendő földi küldetésének, amely olyan, mint az Isten Országában – és ezen ország szolgálatában – betöltött hivatásának egyfajta kiterjesztése.** És jaj a világnak, ha a keresztény elkülöníti és elválasztja világi küldetését (amely így nem lenne több, mint szélfuvallat) spirituális küldetésétől. **Ez a világi küldetés azt kívánja a kereszténytől, hogy amennyire csak lehet, osztozzék kora szorongásaiban, s jelen legyen földi, társadalmi és politikai konfliktusaiban és problémáiban, ne habozzék fejest ugrani ezekbe.**”*

(Szent István Társulat/Kairosz 1999)

Uram!

Együtt szólítunk, hogy adj világosságot és bátorságot ahhoz, hogy szembesülve gyengeségeinkkel ne a tehetetlenség tartson fogva, hanem a Szentlélek megvilágosító erejétől vezetve merjünk rámutatni az életellenes erőkre. Merjünk mi is Szent Péter nyomán az emberek elé állni és feltárni azt a tényt, hogy semmivel nem magyarázható okokból az ártatlan élet ellen támadás indult, és terjeszkedik a halál civilizációja. Mégis hálát adunk, hogy ezzel egyidejűleg a Szentlélek vezetését követve Jézus Krisztus ismeretében a szeretet kultúráját is építhetjük. Krisztus misztikus testében az Egyházban az egyetlen Igazság biztos ismeretében arról is ismeretünk van, hogy az Élet győzedelmeskedik.

Köszönjük Atyánk ezt a hitünkéből merített teljes bizonyosságot és add, hogy minden tisztázatlan és keserű tapasztalat ellenére – ami bűneink terhétől lehúzó – szabadíts meg minket a tehetetlen bűnultságunkból. Készséggel és őszintén megvalljuk Neked a tékozló fiúval, hogy vétkezünk Ellened.

Atyánk... nem vagyunk méltók... mégis a szavakat keresve és könnyeinkkel küszködve köszönjük, hogy ölelő karjaidban lehetünk... köszönjük... nagyon szeretünk Téged. Amen.

Komáromi János

(elhangzott: Bp., Városmajor, 2000. június 9-én)

Gyakorlati tanácsok az abortusz és eutanázia elleni küzdelemhez

A nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy az ima a leghatékonyabb, hiszen azokat a kegyelmi csatornákat nyitja meg, melyek a legjobb helyen és időben fogják megcselekedni azt, amit kell. A leghatékonyabb imamódnak tűnik ez esetben a következő:

Az abortuszt vagy eutanáziát végző kórház közelében meg kell szervezni viszonylagos rendszerességgel, hogy az öregebbek a templomban maradván Szentségimádást végezzenek, ez alatt a fiatalabb generáció vonuljon ki a kórház közelébe és ott imádkozzon pl. egy rózsafüzért erre a szándékra.

(Az USA egyik államában a 42 abortusz klinika közül a fenti imák eredményeképpen már a kétharmada bezárt, mert az orvosok ilyen „lelki nyomás” alatt nem tudták folytatni az abortuszok végzését.)